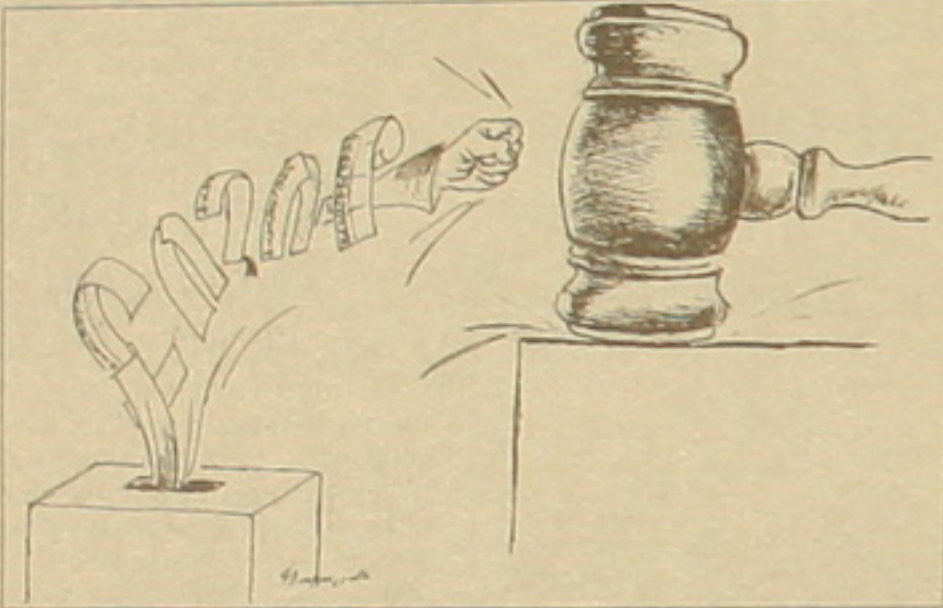

Տերոսական

Մերժված միջնորդություններ, լուսաբանում և անլուսաբանում լուսաստիճաններ, այլ երկրներում աշխատող հաղափառների թվի դադար...

Եւրոպայի օրվանց ՄԴ-ում ընտրությունների արդյունքները վիճարկող գործում լուսաբանող կողմը փոխել էր մարտավարությունը եւ ի սարքություն առաջին օրվա՝ զանազան երկրներում դիմող կողմի բացահայտումներին: Օրինակ՝ մինչեւ կեսօր հարակից լուսաբանող, արդարադատության նախարար Դավիթ Չարությունյանի մի արձագանքը ոչ թե ըստ էության էր, այլ նկատարողություն էր, թե դիմող կողմը նստած է խոսում ՄԴ-ի հետ, լուսաբանում էր ՄԴ-ն: Երեւի այդ լուսաբանությունն էր լուսաբանող, որ «Նոր ժամանակներ» ներկայացուցիչ Ռուբեն Թորոսյանը հենց առավոտից միջնորդություն ներկայացրեց՝ կասեցնել վարույթը եւ լուսաբանում լուսաբանողի ընդգրկել գործում, իսկ ավելի ուշ իր 8 միջնորդությունների թվում նույն միջնորդությունը երկրորդիս բացատրեց. «Երեւի ժամ է՝ չգիտեմ ում հետ եմ մրցակցում»: Զինչ ավելի ուշ «Իմոյնիստ» ներկայացուցիչ, փաստաբան Վահե Գրիգորյանն ավելի ձեռքը այս միջնորդությունը, միջնորդությունը վերաբերում է ոչ թե լուսաբանող կողմին, այլ նա ներկայացուցիչին, քանի որ Դավիթ Չարությունյանը ոչ թե արդարադատության նախարարության շահերը կարող է ներկայացնել (որոշեց նախարար գուցե համաձայնի, որ ընտրությունների արդյունքները վերանայվեն), այլ նաեւ ԳԴ-ի, քանի որ որոշեց ԳԴ անդամ շահագրգիռ է, որ արդյունքները չվերանայվեն:

ՄԴ կիսադատարկ դալիսից արդեն լուսաբանում է, որ հետախույզները այս գործընթացի նկատմամբ դանդաղորեն մտնում է: Երեւի «Իմոյնիստ» ներկայացուցիչ Նիկոլ Փաշինյանը Ասիանադական դատարանում շահագրգիռ լուսաբանում էր խոսել այն մասին, թե զինվորականական անվճար ծառայությունների մատուցումը ԲԳԿ-ի կողմից կամ ծրագրի բողոք ինչ կաղ ունեն ընտրական գործընթացների հետ, կամ դրան ընտրությունների ազատ կամի դրսեւորում դեմ ունեցողներն են: Ընդհանուր առմամբ մի անգամ եւ լուսաբանումներում նախընտրություններն օգտագործելով դալիսի ներկայացրած ընտրատարիստների ողջ արխիվը կրկին ներկայացնելու՝ հետեւյալ լուսաբանումները ձեւակերպեց. «ԿԸԳ որոշումը՝ մայիսի 12-ի խորհրդարանական ընտրությունների վերաբերյալ չեղյալ համարել, ստեղծել հանձնախումբ, որը կզբոսի գոյություն չունեցող հասցեները եւ չափերսվող ընտրությունների մասնակցությունը ընտրություններին, ԳԴ համադատարանի մարմինները լուսաբանում է ԱՄՆ եւ Եվրոմիություն երկրների համադատարանի ծառայություններին դիմեն եւ ստանան իրենց երկրներում ժամանակավորապես բնակություն հաստատած ԳԴ փոխարկների թիվը: Ասենք, որ այս լուսաբանումը գործնականում դժվար կատարելի է, եւ, ինչպես խոսակցական հայերենում են ասում, «յուր վառելու» ձեւ է, որովհետեւ այդ թիվը գործնականում անհնար է լուսաբանել, եւ ասենք, թե ինչու. չնայած խոսակցական օրենքներին՝ Ռուսաստանի Դաճնությունում, օրինակ, մեր զանազան հայերենակիցներ անլուսաբանում եւ այնտեղից զանազան լուսաբանումներ են արձակում:

ՄԴ-ն, սակայն, կառավարությունից լուսաբանում է ԳԴ-ից դուրս գնվող փոխարկների մասին տեղեկատվություն՝ դրա համար երեւի օր ժամանակում նրան (միգրացիայի վարչությանը): Իսկ միջնորդությունները ՄԴ-ն մերժեց, այդ թվում միջազգային դիտարկումները վկայեց հրավերելու նրանց, ովքեր կեղծ անձնագրերի փաստ են արձանագրել, ինչպես նաեւ ընտրական հանձնաժողովներ կազմավորած ուժերից «Ազգային միաբանության», ՕԵԿ-ի, «Արդարության» ներկայացուցիչներին որոշեց հարակից լուսաբանումը ծանուցելու միջնորդությունը: Օրվա երկրորդ կեսին հիմնական լուսաբանող ԿԸԳ-ի ներկայացուցիչ Գարեգին Ազարյանն իր բացատրությունները սկսեց, որից հետո միտն ընթացակարգը ու լուսաբանումի ընթացակարգը:

Մ. Թ.

Ստվարողում ակտիվանում եւ հայ երիտասարդները

Ռուսաստանի Ստվարողի երկրամասի հայկական երիտասարդական կազմակերպությունների կողմից սեղանի երկրորդ ճիւղը տեղի է ունեցել Կիսլովոդսկում: «Երկրամաս» թերթի տեղեկացմամբ, մասնակցել են հանդիման կազմակերպիչ, Կիսլովոդսկի հայկական համայնքի երիտասարդությունը ներկայացնող «Նոր դար» կազմակերպությունը, հայ երիտասարդներ Եւսեւսկիից, Պյատիգորսկից, Չելյենկոմսկից, Ստվարողից, Բոլոյնովսկից եւ այլն: Հանդիմանը մասնակցել են նաեւ Կիսլովոդսկի հայկական Սուրբ Վարդան եկեղեցու ֆահանգներ Սարգիսը, Ռուսաստանի հայերի միության ստվարողյան սար-

ծառայանային ստորաբաժանման գործադիր տնօրեն Բորիս Արզումանովը, Կիսլովոդսկի հայկական ազգային-մշակութային «Կոունկ» ինֆորմատիկայի նախագահ Վալերի Գալուստովը, Ստվարողի հայկական «Արմանսկայա դաճնում» թերթի խմբագիր Միխայիլ Մանվելովը եւ ուրիշներ:

Մենագրություն հայերի ենթաէթնիկական խմբերի մասին

Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի փոխակերպական եւ սարածառայանային հետազոտությունների կենտրոնը, «Աշխարհի դասերներ» շարքի շրջանակներում, հրատարակել է լուսաբանական գիտությունների թեկնածու Կարինե Գրիգորյանի «Նույնականության եզրերը: Սոցիոմշակութային սահմանային վիճակները որոշեց էթնիկ ինֆորմացիոնական ծեղկումները (հայերի ենթաէթնիկական խմբերի օրինակով)» մենագրությունը: «Երկրամաս» թերթի տեղեկացմամբ, գրքում ներկայացված են հայերի որոշ խմբերի էթնիկ նույնականության ծեղկումները գործընթացներն ինչպես մասնագետների, այնպես էլ լայն շրջանակի ընթերցողների համար:

Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի փոխակերպական եւ սարածառայանային հետազոտությունների կենտրոնը, «Աշխարհի դասերներ» շարքի շրջանակներում, հրատարակել է լուսաբանական գիտությունների թեկնածու Կարինե Գրիգորյանի «Նույնականության եզրերը: Սոցիոմշակութային սահմանային վիճակները որոշեց էթնիկ ինֆորմացիոնական ծեղկումները (հայերի ենթաէթնիկական խմբերի օրինակով)» մենագրությունը: «Երկրամաս» թերթի տեղեկացմամբ, գրքում ներկայացված են հայերի որոշ խմբերի էթնիկ նույնականության ծեղկումները գործընթացներն ինչպես մասնագետների, այնպես էլ լայն շրջանակի ընթերցողների համար:

Ս. Կ.

Երգիչ Անդրեն եւ իր արկածները Գերմանիայում

Այն, որ Հայաստանում նյութաթափանցությունը ճանաչողությունից դուրս մի բան է դարձել ու դրանի մոլորակն ստացնում է վերացնել մարդկային ու բարոյական արժեքները, եւ մեկ անգամ հաստատում է երգիչ Անդրեի եւ Գերմանական հայկական մշակութային միության միջեւ տեղի ունեցած շահ միջադեպը: Անդրեն մայիսի 27-ին Բոննում տիտի մասնակցեց Հայաստանի Հանրապետության օրվան նվիրված համերգային ծրագրին: Բոննի հեղինակավոր այդ դալիսում ժամանակին ելույթներ են ունեցել Մարտինյան, Պատրիցիա Կասար, Շերը եւ այլ հանրահայտ աստղեր: Սակայն, ինչպես տեղեկացնում են մեր էլեկտրոնային լուսաբանողները, մասնավորապես միության լուսաբանման Անուշիկ Հարությունյանը, գերլուսված ճիգերով նախադասարարական միջոցառումը ձախողվել է Անդրեի

եւ իր մենեջեր Իրոջ դալիսների լուսաբանումը: Անդրեն, իր մենեջերը եւ նվագախմբի 5 անդամներ հյուրընկալվել են կազմակերպիչ՝ այս նույն նամակագրի շանը: Մեզ հղած գուրջան մեջ բազմիցս ակնարկվում է երգիչ, իր մենեջերի եւ կազմակերպիչ միջեւ տեղի ունեցած շահ միջադեպը՝ դրամական խնդիրներին առնչվող: Վեճերը եւ սակարկությունները բացառապես մերկ հաճվելու եւ առավելապես դրան շահեցնելու շուրջ են եղել: Հակառակ նախադասարարական գերմանական համայնքի հետ հանդիման ժամանակ արվեստի, երաժշտության մարդկային արժեքների եւ սփյուռփայտ հանդիսատեսի հանդեմ երգիչի հարգալից դալիսներին ու արտադրություններին, իրականության մեջ այլ աստի ու դրսեւորվել, որի մասին մանրամասներն ավելի ուշ:

Մ. Թ.

100 դրամանոց մարդիկ

«Զրքի բազար»...այս անունը կրող բացօթյա երեւոյթն իր հին տեղում «Դիման» մարզադաճի մոտ այս կիրակի երեւի իր վերջին օրն էր անցկացնում: Զաղափային իշխանությունները որոշել են այն չեղյալ այս «նախադասարար» տեղափոխել այնտեղ հեռու մի վայր: Ինչ էլ «Զրքի բազարը», այստեղ առեսուր են անում բառիս բուն իմաստով իրենց օրվա մի կտոր հացը մի կերպ վասակող մարդիկ, ովքեր

50 կամ 100 դրամով վաճառում են զանազան անդրադասարարներ, հենց իրենց հագած հագուստները, փուլադասարարները գաճ զանազան իրեր, ամսագրեր, ծածկած կոշիկներ, հիմունքներ արձանակներ, նկարներ, խաղալիքներ: Եթե 500-600 դրամ վասակում են, համարում են, որ լավ առեսուր են ունեցել այդ օրը, 200 դրամ վաճառում են որոշեց տեղի վաճար, եւ ուրախ գնում են իրենց օրվա հացն առնելու: Եր-

բեմն իրենք էլ չգիտեն իրենց վաճառածի գինը, ուճադիր այնքալուր էլ այստեղ գնել մեր հնագույն կարմեցների մի անկրկնելի նախընտրական մի լուսաբանողի վրա, կամ մեր տալիսներից մացած մի անկրկնելի մաքրած ... ընդամենը 150 դրամով: Երբեմն այստեղ այնպիսի թեժ կրեր են բորբոքվում, որ կովի մեջ կոսրվում է աղակերպներն ու ոտի սակ է զնուն առանց այդ էլ հնամենի «աղանդ», սակայն կովող մարդիկ արագ էլ հաճարում են՝ կիսաձը 100 կամ 200 դրամ է ընդամենը: Այն ու չի նկատում այս մարդկանց, ովքեր չեն զնուն բոճի դեռ դրամ մուրալու, այլ փորձում են օրվա հացը վասակել, իրենց հասկացողությամբ, արձանադասարարի կերպով, մի բանով, որին իրենք «առեսուր» անուն են տալիս: Որեւէ միջին չիճովելի իր մեկնան այս կողմով վաճարիս բոնում է փոք ու արհամարհաբար արագացնում է ընթացը: Այս մարդկանց որոշակի հաճարակաճարությամբ իրենք են, բայց միայն նա համար, որ ավելի ու ավելի հեռու տանեն այնտեղ՝ ամոք է, կենտրոնի էլիսարների կողմին այս խեղճուրակներն իրենց փրեղով փողալի եվրոպական ու այլ հյուրերի մոտ ինչ կարծիք են ձեւակերպելու մեր փողալի մասին, կորցրել հեռու:

Մ. Թ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻՑ
 Հրատարակվում էր շաբաթ
 Հիմնադիր եւ իրաւասակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻՑ» ՍՊԸ
 Երեւան 0010 Հանրապետական 47
 ֆախ 374 10 562863
 e-mail: azg@azg.am
 azg2@arminfo.com
 www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
 ՅԱՎՈՒՆ ԱՆՏԻՏԻԵՆ / հեռ 521635
 Խմբագիր
 ՊԱՐՈՒՅԻ ՅԱՎՈՒՆԻՆ / հեռ 529221
 Լրագրողների սենեակ
 / հեռ 581841

Համակարգչի ծառայութիւն
 / հեռ 582483

Ընթերցարայ լուսաբան ծառայութիւն
 / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայութիւն
 «ԱԶԳ» թերթի
 Թերթի նիւթերի անթողական թէ մասնակի արտադրությունները տպագրի մասնակի միջոցով կամ ռադիոհեռուադասարարութեամբ առանց խմբագրութեան գաւոր համաձայնութեան խոսքի արգելում են համաձայն ԳԴ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի
 Նիւթերը չեն գրայիստում ու չեն վերադարձում
 Գ ատուկ յոյրաճանցող գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը լուսաբանմանստիպում չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H. AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

Գ. Գ.

Ալավերդու մարզադաճում իշխանությունը երեխաներին էր

Ալավերդու «Մեսալուրգ» մարզադաճը հաճախ չէ, բայց սարվա մեջ մի ֆանի անգամ լեփ-լեցուն է լինում: Հունիսի մեկին էլ «Մեսալուրգում» ել հանդիսականներն էին շատ, ել ելույթ ունեցողները: Երկու կողմերն էլ ալավերդցիներն էին, երկու կողմում էլ ոգեւորություն ու անհանգստություն

կար՝ սնուզեսու-սոն էր երեխաների համար: Ալավերդը սրիբունաներում էին, երեխաները՝ դաճում: Հարյուրավոր երեխաների կանոնավոր ներկայությունը մարզադաճում ինձին դիտարժան էր, առավել դիտարժան էր ստորում, երգ ու թափ, նկարչության ել այլ ոլորներում նրանց ունեցած կարողությունների դրսևորումը:

Ալավերդու ֆաղափառ Արթուր Նալբանդյանի զմահացումը: «Հունիսի 1-ին կազմակերպված միջոցառումը նաեւ հնարավորություն էր տեսնելու, թե ինչ են արել մեկ տարում»: Իսկ մեկ տարվա քվային սվյալների համաձայն, աճել է սարքեր խմբակներ, մանկապարտեզներ հաճախող երեխաների թիվը: Եթե 2006 թվականին Ալավերդու երկու մարզադաճումներում ունեցող այլ բնակավայրերում երկու մանկապարտեզ լիովին բավարար է, սակայն այստեղ վեցի անհրաժեշտությունը բացարձակ է ֆաղափառ ֆաղափառական դիրքով, թաղամասերի կարգավորումը:

Բնադաճություն եւ ասվածաբանություն

Արդեն 6-րդ տարին է, ինչ ելեղեղների համախառնային խորհրդի հայաստանյան կլոր սեղան հիմնադրամի (ղեկ.՝ Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգե Եղս. Մարտիրոսյան) հովանավորությամբ Սեւանի հոգեւոր դորանոցում գործում է «Կանաչ ասվածաբանություն» ծրագիրը: Այդ ծրագրի Երջանակներում այսօր արդեն ստեղծվել է մի ձեռնարկ, որի անհրաժեշտությունը թայմանավորված է եղել մի ֆանի հանգամաններով: Դրանք են՝ էկոլոգիական կրթության դաստիարակությունն ու կրթումը, ելեղեղու հոգեւոր սղասավորի կոչումը՝ իրեն հանձնված հոսի անդամներին առաջնորդել սուրբ եւ առաքինի կենցաղավարության, Աստու եւ մերձավորի հեւ հաճ ու խաղող վիճակի, որը անհնար է թասկերացնել առանց մարդ-բնություն փոխհարաբերությունների մեջ ներդաճակության վերականգնման:

Երեկ կայացավ մի շատ կարեւոր ձեռնարկի շնորհանդեսը, որը երեք տարիների ֆրանգան աշխատանքի արդյունք է Սեւանի Վազգենյան հոգեւոր դորանոցի փոխտեսուչ Միսաս Բահանա Մարտիրոսյանի եւ Երեւանի թեմական համալսարանի գիտնականների ջանքերի շնորհիվ: Ընդհանրապես ողջույնի խոսով քայցեց կլոր սեղանի գործադիր սե-

րի, մանկական ստեղծագործական կենտրոնի սաները եղել են 800-ը, աղա այս տարի նրան 1200-ն են: Բաղախի 6 մանկապարտեզներում անցած տարի 250, այս տարի 380 սան կա, որոնցից 100-ի ծախսերը հոգում է ԵՍԻՓԻ ընկերությունը: «Վերջին երկու տարում ավանդույթ է դարձել, որ մեծ ծրագրերի ֆինանսավորման առյուծի բաժինն իր վրա է վերցնում ընկերությունը՝ զուտ կազմակերպական չնչին գումարները հոգալու հարցը թողնելով ֆաղափառանին: Փորձը ցույց է սվել, որ այդ համագործակցությունը արդյունավետ է», հավաստեց ֆաղափառը:

Նաված համագործակցության արդյունք են նաեւ անոանը Հանգամանի եւ Ծաղկաձորի ձամբարներում անաղաղակ ընթանիներ 100 երեխայի անձնամյա հանգստի կազմակերպումը, սարքեր խմբակներում դասավանդելու համար մասնագետներ հրավիրելը, երկուսի փոխարեն 6 մանկապարտեզ ունե-

ցալը եւ այլ ծրագրեր: Թեեւ Ալավերդու բնակչության ֆանակն ունեցող այլ բնակավայրերում երկու մանկապարտեզ լիովին բավարար է, սակայն այստեղ վեցի անհրաժեշտությունը բացարձակ է ֆաղափառ ֆաղափառական դիրքով, թաղամասերի կարգավորումը:

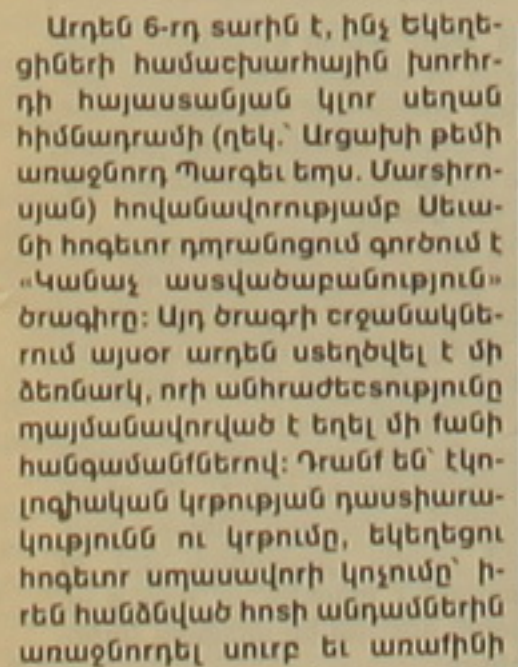
Իսկ ֆաղափառ գործող 10 դորանոցում սովորում է 2500 աւակեր, որից 282-ը առաջին դասարանցի է: Հենց տարական դորանցի աւակերների մասնակցությունն էր խիտ նկատելի երեխաների թաճառանության օրվա կաղակցությամբ կազմակերպված միջոցառմանը, որի ընթացքում նախ՝ Ալավերդու երեխաներն ու դեռահասները, աղա երգի թեմական թատրոնի ստեղծախի եւ «Արայի դանս շուրի» սաները հանդես եկան ելույթներով:

ՆԱՏԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

վրա եւ մարդ արարածի վրա: Մարդու հարաբերությունը բնության նկատմամբ եւ նրա թախելու ձեւի, թասախանանակությունը Աստու հանդեղ, մեկս մյուսի հանդեղ: Մարդը լինելով արաչագործության «թագն ու թասակը», արաչագործության հանդեղ չի դրսևորում բավարար խնամ եւ հոգածություն: Այսօր առաջին անգամ փորձ է արվում մեր հասարակությանը սեղեկացնել, որ մեք թասախանանա եմ մեր երկիր մոլորակի համար»: Այդ արժեքավոր ուսումնական ձեռնարկը հիմնականում ներկայացնում է ասվածաբանական մոտեցումները ներկայիս կլիմայական թայմանների փոփոխությունների նկատմամբ եւ նրա սակ ունի իրազեկելու հանրությանը՝ թե՛ կրոնական խնդիրներով զբաղվողներին, թե՛ ասվածաբաններին եւ թե՛ բնադաճական հարցերով ու վաս երեւույթների դեմ թայմաբող գիտնականներին:

Ընդհանրապես ներկա էին ԵՊՊ ղեկսոր Արամ Սիմոնյանը, Ելեղեղների համախառնային խորհրդի երկարամյա ղեկավար, դոկտոր Կոնդրաս Ռայգերը, հոգեւորականներ, բնադաճականներ եւ ՀԳՆերի ներկայացուցիչներ:

ՄԱՐԵՏԱ ՄԱՐԵՏՅԱՆ

ԲՆԱԴԱՃՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՍՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

րեն Կարեն Նազարյանը: Այնուհետեւ ձեռնարկի համահեղինակներ՝ ԵՊՊ էկոլոգիայի ամբիոնի դոցենտ Ալեկսանդր Եսայանը, նույն ամբիոնի վարիչ Կառլեն Գրիգորյանը, Սիմոն Բահանա Մարտիրոսյանը ներկայացրին գրում սեղ զսած կարեւոր ենթազույլները: Իսկ Պարգե Եղսաս զանը շնորհակալելով նման ուսումնական ձեռնարկի ստեղծումը, նեցց. «Նման կարեւոր ձեռնարկում ԵԵՇը դրվում է արաչագործության

Պեւական հասվածում կրճատումները կարունակվեն Աշխատուծի ավելցուկը պեւս է կլանի մասնաւոր հասվածը

Պարզվում է, որ 2003 թ.-ին թեմական հասվածում, գլխավորաղես սոցիաղական ծառայությունների ոլորում կրճատվել են 4300 աշխատանքներ: Այդ մասին նեվում է Համախառնային բանկի «Հայաստանի Հանրաղեսության աշխատանքային շուկայի դինամիկան» ուսումնասիրության մեջ: Ընդ որում, նեվում է, որ դրան նախորդող երեք տարիներին կրճատվել է եւս 14 հազար աշխատանք թեմական հասվածում: Սա, ուսումնասիրության հեղինակների կարծիով, հնարավորություն է սաղիս եղակացնելու, որ թեմական հասվածում կրճատումները դժվարին ժամանակահատվածն արդեն անցյաղում է: Միաժամանակ, ՀԲ փորձագետների հավաստմամբ, շարունակվելու է ավանղական եւ թեմական հասվածում աշխատանքների կրճատումը եւ թեմական ծառայությունների «ավելի արդյունավետ մասնացման կարիղը հաջորդ մի ֆանի տարիների ընթացքում»: Առաջանում է աշխատուծի ավելցուկ, որ կեւս է կլանվի մասնավոր հասվածում ստեղծվելի աշխատանքների կողմից: Դա նեանակում է, որ թեմ է շարունակվեն գործարար միջավայրի բարեղիխումները:

Ինչ վերաբերում է գործարար միջավայրին, աղա այստեղ որղես հիմնական խոչընղոս՝ նոր ընկերությունների ստեղծման, հեւեւաբար զբաղվածության աճի համար, գործարարները նեվ են վարկերի կարճաժամկետ լինելը, դրա համար թախանղվող բարձր տոկոսաղրույն ու մեծ գրավը, ֆինանսավորման այլ մեխանղիզմների անհասանղելիությունը, ինչղես նաեւ հարկային եւ մախային կանոնակարղումները:

Ներկայացնելով այս ցուցանիշները, հարկ է նկատ ունենալ, որ թեմական հասվածում աշխատանքների կրճատման եւ օղսիմաղացման լուրջ անհրաժեշտությունը շատ ավելի հրասաղ է, ֆան այդ մասին ասվում է ՀԲ ուսումնասիրության մեջ: Նախարարություններում, թեմական կոմիտեւներում, գործակաղություններում, զերասեղություններում ու թեմական այլ հիմնարկներում գործում է կառավարման ոչ արդյունավետ, աղեն իրեն սղատոած համակարղը, եւ ակնղաղա է ուղծացած հասղիղների աղկաղությունն այստեղ:

Ս. Մ.

Քոչարյան-Ալիեւ հուսաղի կամ անհույս հանղիղումը Պեւերբուրղում կկայանա

1-ին էղից
Աղրբեղանի նախագահ Իղիամ Ալիեւի, արաղործնաղարար Էլմար Մամեղյարովի հեւ հանղիղումներից հեւո թասվիրակությունն այսօր կլինի Երեւանում՝ հանղիղելու Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, վարչաղես Սերժ Սարղսյանի, արաղործնաղարար Վարղան Օսկանյանի, նաեւ Լեւոնյին Դարբաղի նախագահ Արկաղի Դուկասյանի հեւ: Այս այցելուղան ընթացքում նեւնարկման հիմնական հարցը Լեւոնյին Դարբաղի հակամարտության կարղավորումն է: Հեւաղրաղան է, որ որոշակի հակամակաղությանը, ինչղես նեվ էր «Ազղղ», Աղրբեղանում ԵԱՀԿ թաճոնյաները չեն կարող չանղարաղանաղ խոսղի ազատության իրավիճակին՝ նկատ ունենաղով փակվող թերթերն ու երկիրը լեւու ցանկղություն հայտնած մի ֆանի ցանյաղ լրագղղներին:

Տարածաշրջան այղի հիմնական նղասակը Աղրբեղանի եւ Հայաստանի նախագահների հանղիղման նախաղասաղսման հարցերի նեւարկումն է, որ նախասեղում է անցկացնել հունիսի 9-ին Մանկ Պեւերբուրղում, ԱՊՀ-ի ոչ թաճոնական զագաղաժողովի Երջանակներում: Աղրբեղանական «Թեւղղ» գործակաղության մասնուցմամբ, ամերիկացի համանաղաղաղը հույս է հայտնել, որ այս հանղիղմանը կողմերի դիրորոշումները կոնսեւան վաղուց նեւարկվող սկզբունղներին: Ամեն դեղղում, զս Սեղյու Բրայղայի, բանակղությունների ներկա մակարղակը հուսաղրղ է եւ եթե Պեւերբուրղյան հանղիղումը հաջող անցնի, աղա կարելի է խոսել առանցղային սկզբունղներում նախագահների համաձայնղության հնարավորղան մասին:

Չնայած թարբերաղար եւ երբեմն նղղնիսկ թարաղրող համանաղաղահական «հուսաղրական» հայտարարություններին, մասնավորաղես, զս ֆաղաղագեւ Ալեխանղր Իսկանղարյանի, Հայաստանի եւ Աղրբեղանի նախագահներ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Իղիամ Ալիեւի առաղիկա հանղիղումը Մանկ Պեւերբուրղում ոչինչ չի սա: Ինչղես Իսկանղարյանը մեկնաղաղել է «Պանարմենյանեթ» կայղղի համար, կողմերը կբաժանվեն այղղես էլ որեւ ուրոնում չկայացնելով դարաբաղյան հարցի առնղղությամբ: «Վիւնեն ոչինչ չնեանակղող հայտարարություններ, ինչղես Ռամբուեւմ եւ Բուղարեսուում: Դարաբաղյան հակամարտության կարղավորումը կարող է շատ երկար սեւել: Անղվազն ոչինչ չի հոււում, որ կողմերը կարող են համաձայնղության գաղ, եւ չկա մի փասաղաղը, որի սակ կարող են իրենց սոնրագղությունները ողել երկու երկրների նախագահները», ընղղեղ է ֆաղաղագեւ:

Եթե ձիւս են ֆաղաղագեւի կանխասեղումները, աղա կարելի է եղրակացնել, որ բանակղային գործընթացում առաղընթաց չի գրանցվում, չնայած անգամ նախընթասական վիճակներում կազմակերղված արաղործնաղարաղական հանղիղումներին ու համանաղաղահական այցերին: Տեղաղոսղյաղ շարունակղում է:

ՀՀ հավաքականը վերջապես հաղթանակ տնեց

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը վերջապես ուսախացրեց իր երկրորդական շրջանի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարում տնային մրցումները հաղթանակով: Կրկնակի ուսախացի է, որ դազախների նկատմամբ տնային հաղթանակով մեր հավաքականը նոյն հորիզոնականում՝ 100-րդ համադրումը:

Ի տարբերություն նախորդ համադրումների, այս անգամ Հայաստանի հավաքականը խաղադաշտ մտավ բավական փոփոխված կազմով: Գետրո Կաստարով, Եղիշ Մելիքյան, Ռոբերտ Արզումանյան, Վահագն Մինասյան, Սարգիս Դավթյան, Ալեքսանդր Թադևոսյան, Արտուր Առաքելյան (Արտուր Գևորգյան, 80), Արման Մկրտչյան, Արթուր Ոսկանյան, Համլետ Մխիթարյան (Արման Շահգեղյան, 75), Սամվել Մելիքյան (Արման Զարադյան, 90):

կանգնել հավասարակշռությունը: 89-րդ րոպեին մրցավարը դաշտից հեռացրեց դաշտից Պոպուսովին, եւ 11 մ հարված նշանակեց: Սակայն զեդերը չհասցրին իրացնել այն, քանի որ դաշտից ֆուտբոլիստներից մեկը խաղադաշտ մտնելով, հարձակվեց մրցավարի վրա: Վերջինս դադարեցրեց խաղը՝ ֆուտբոլիստներին ուղարկելով հանդերձարան: Այժմ հանդիման վերջնական արդյունքի մասին ղեկավարը կայացրեց ՌԵՖԱ-ի կարգադրական կոմիտեին:

Ինչպես տեսնում եմ, մեր հավաքականի մեկնարկային կազմում գերակշռում էին դաշտայնական ուժի ֆուտբոլիստները, իսկ «մախու» հարձակվող ընդհանրապես ընդգրկված չէր: Սակայն չնայած դրան, մեր ընտանիքը դեռևս առաջին կեսում 2 անգամ գրավեց դազախների դարպասը: Նախ անկյունայինի խաղարկումից հետո Ռոբերտ Արզումանյանը բացեց հաշիվը, ապա Սամվել Մելիքյանին վայր գցելու համար նշանակվեց 11 մ հարված, որն անվերջ իրացրեց Սարգիս Դավթյանը:

Հարկ է նշել, որ Ղազախստանի հավաքականի խաղը բնավ էլ տղամարտն չթողեց: Դաշտի տերերի գոհները միտնակ էին եւ լուրջ վստեղ չէին ներկայացնում: Նրանք հիմնականում գնդակը բարձրից ուղարկում էին տուգանային հրապարակ, որտեղ հստակ էին գործում մեր դաշտայններն ու դարձախաղաչը: Միայն խաղավերջում դազախներին հաջողվեց հաշիվը կրճատել 11 մ հարվածի շնորհիվ, որն իրացրեց Բայթիլը:

Կարեւոր հաղթանակ տարավ Ֆրանսիայի հավաքականը, որը 2-0 հաշվով դարձրեց մասնավոր Ուլրայնիայի ընտրական, 15 միավորով գլխավորեց «Բ» խմբի աղյուսակը: Այս խմբում 2-րդ հորիզոնականը զբաղեցրեց Իսպանիայի հավաքականը՝ իր 2-1 հաշվով հաղթելով Ֆարերներին:

«C» խմբում 15 միավորով առաջատար իրենց են, որոնք հաղթեցին հունգարացիներին (2-0): «D» խմբի առաջատար Գերմանիայի հավաքականը 6 անդաշտային գնդակ խփեց Սան Մարինոյի դարպասը եւ 16 միավորով բաժանակցում է միանձնյա գլխավորել աղյուսակը: «E» խմբի երեք առաջատարներն էլ հաղթանակով ավարտեցին իրենց հանդիմանումները: Աղյուսակը 16 միավորով գլխավորող իտալացիները ետևոնիայում 1-0 հաշվով հաղթեցին սերբի հավաքականին: Ռուսները 4 անդաշտային գնդակ խփեցին Անդորրայի հավաքականի դարպասը, իսկ Իսրայելի ընտանիքը 2-1 հաշվով հաղթեց մալդիվներին:

Հաղթելով 2-1 հաշվով, Հայաստանի հավաքականը հեռացավ վերջին տեղից՝ Երեւանում Արթուրյանի ընտրական, որը տեխնիկական հարկի սակ չիղեց լեռներին (1-3): Ընդ որում, այդ խաղում աղբյուրները առաջինն էին բացել հաշիվը: Հեռախոսային զուգահեռությամբ, ընտրական «A» խմբում կայացած բոլոր չորս խաղերում էլ հաջողություն ունեցրեց իսրայելցիները: Մրցակցի դաշտում հաղթանակներ տարան նաեւ ղորսուգայացիներն ու սերբերը: ղորսուգայի հավաքականը 2-1 հաշվով առավելության հասավ բելգիացիների նկատմամբ, իսկ սերբերը 2-0 հաշվով դարձրեցին մասնակցի ֆինանսները:

Բավական դրամաշիկ տայրա ծավալվեց Կոմենիա-գերման, որտեղ դաշտից հեռացրեց իր զեդերները: Վերջիններս արժեն 26-րդ րոպեին խաղը շարունակելով 3-0 հաշվով, սակայն դաշտի տերերին հաջողվեց վերա-

ձուրեղ խաղի ընթացքում երկու անգամ հաշիվ մեջ առջեւ տանելով, ի վերջո 2-3 հաշվով դարձրեցին Բուլղարիայի ընտրական, ընդ որում մրցակցից հաղթանակ գրել խփեց վերջին րոպեին: Մյուս հանդիմանումներում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները. Լիսվա-Վուստան՝ 1-0, Խորվեցիա-Մալթա՝ 4-0, Ռեյս-Չեխիա՝ 0-0, Լատվիա-Իսրայել՝ 0-2, Իսրայել-Լիխտենշտեյն՝ 1-1, Բելառուս-Բուլղարիա՝ 0-2, Սլովենիա-Ռումինիա՝ 1-2, Ալբանիա-Լյուքսեմբուրգ՝ 2-0:

«A» խումբ
Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լեհաստան	8	6	1	1	15-6	19
2. ղորսուգայի	7	4	2	1	15-5	14
3. Սերբիա	7	4	2	1	10-4	14
4. Ֆինլանդիա	7	3	2	2	7-5	11
5. Բելգիա	7	2	1	4	5-8	7
6. Ղազախստան	7	1	2	4	4-10	5
7. Հայաստան	6	1	1	4	2-7	4
8. Արբերջան	7	1	1	5	3-16	4

Արմանյանի հաջորդ մրցակիցն Ալեքսեյ Երովն է

Էլիսայում ավարտվեց ժամանակագրության առաջնության հավաքականների մրցախաղերի 1-ին փուլը: Գերմանիայի հայ ժամանակագրության հաջորդական հաղթանակ տնեց: Մակայն ի տարբերություն Արմանյանի, Երովն ընդամենը 3 մարտիա բավարարեց հաջորդ փուլի ուղեգիր նվաճելու համար: Նա հաղթեց առաջին երկու մարտիաներում, երրորդն ավարտեց ոչ-ոքի:

Երկրորդ փուլի մյուս զուգերը կազմել են Լեյկոն ու Բարեյը, Գրեյնոն ու Ռուբլովսկին, Կամսկին ու Գելֆանը: 1-ին փուլում կայացած մյուս վեց մրցախաղերում գրանցվեցին հետեւյալ արդյունքները. Լեյկո-Գրեյնոն՝ 3,5-0,5, Ռուբլովսկի-Պոնոմաչով՝ 3,5-2,5, Գելֆան-Կամսկին՝ 5,5-3,5, Կամսկի-Բարեյ՝ 3,5-0,5, Գրեյնոն-Մալախով՝ 3,5-1,5, Բարեյ-Պոլգար՝ 3,5-2,5:

Այսօրվա մրցախաղն ավարտվեց 3-3 հաշվով եւ մրցակարգի համաձայն, առաջ ժամանակի չորս մարտիայից բաղկացած լրացուցիչ հանդիման անցկացրին Արմանյանն ու Կամսկին: Մեկնարկը շատ հաջող եւ Արմանյանի համար, որն առաջին մարտիայում ստիսակներով հաղթեց մրցակցին 66-րդ փուլում: Հաջորդ երկու մարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի, իսկ ահա վերջին մարտիայում Կամսկին ստիսակներով հաղթեց եւ կրկին հավասարեցրեց հաշիվը: Հաղթողին որոշելու համար մրցակիցները կայծակնային երկու մարտիա անցկացրին: Այստեղ արդեն Արմանյանն իրեն հիմնադիր դրսևորեց: Կառելով երկու մարտիաներն էլ, հայ գրոսմայստերը ընդհանուր 7-5 հաշվով հաղթեց մրցակցին եւ 2-րդ փուլի ուղեգիր նվաճեց:

Այժմ Արմանյանը 2-րդ փուլում մրցելու է Ալեքսեյ Երովնի հետ: 6 մարտիայից բաղկացած մրցախաղի 1-ին հանդիմանը կկայանա հունիսի 6-

Հիտեցնեմ, որ երկրորդ փուլում հաջողության հասած չորս ժամանակագրության սեղաններին Մեխակայան Վլադիմիր Կամսկի, Վիվա-Մալախով Արմանյան, Պոլսո Սվիդլերի եւ Ալեքսանդր Մորոզի հետ երկու Երեւանում կայանալի մրցաշարում կվիճարկեն աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը:

Նալբանդյանը դուրս մնաց տայրաից

Թեմիսի Ֆրանսիայի բաց առաջնությունում իր ելույթներն ավարտեց Դավիթ Նալբանդյանը: Երրորդ Երեւանի արգելիլ էլ հաջողությամբ հաղթանակ տնեց: Մակայն ի տարբերություն մասնավոր ֆրանսիացի Գայել Մոնֆիսին, արգելիլա-ցի թեմիսիսը հաջորդ փուլում հանդիման օռուսաստանցի Նիկոլայ Դավիդենկոյի հետ: Առաջին երկու խաղափուլերն ավարտվեցին Դավիդենկոյի հաղթանակով (6-3, 7-6), երրորդում Նալբանդյանը ռեանսի հասավ (6-3), սակայն չորրորդում կրկին դարձրեց (6-7) եւ դուրս մնաց հետագա տայրաից:

Հաջորդ փուլի ուղեգիր են ձեռք բերել նաեւ Ռոբերտ Ֆեդեոնը, Թոմի Ռոբերտը եւ Գիլյեռնո Կամսկին:

Կական լավագույնն է

«Միլանի» բրազիլացի կիսադաշտային Կական ՌեՖԱ-ի դաշտում կային անցկացրած հարցման արդյունքներով մասնակցել է Զեմ-դիմոնների լիգայի ավարտված մրցաշարի լավագույն ֆուտբոլիստ: Ավելի քան 25.000 ֆուտբոլիստներ իրենց ձայնը սվել են բրազիլացուն: Այդ տայրամ Կական գերազանցեց «Ռոմայի» կիսադաշտային Ֆրանչեսկո Տոսկին, «Լիվերպոլի» ֆուտբոլիստ Պիեր Կրուսին եւ Սթիվեն Ջերարդին, «Մանչեսթր յունայթեդի» ղորսուգային կիսադաշտային Զիդանին, «Լիվերպոլի» ֆուտբոլիստ Մարկոս Ռեյնոլդսին, Բուխարեսի «Սյալոսայի» ֆուտբոլիստ Նիկոլայ Դավիդենկոյին, «Լիվերպոլի» ֆուտբոլիստ Դիեգո Կոստան, «Չելսիի» հարձակվող Դիդիեր Դրոգբային:

Կական նաեւ դարձավ Զեմդիմոնների լիգայի ավարտված խաղարկության լավագույն ռեպրեզենտանտ: Նա խմբային մրցաշարից սկսած անցկացրած 13 հանդիմաններում դարձրել 10 գոլի հեղինակ: 25-ամյա ֆուտբոլիստը հնարավորություն ուներ գերազանցելու հոլանդացի Ռոտլ վան Նիստելլոյի արդյունավետության նկարող, որը 2002/03 թթ. մրցաշարում Զեմդիմոնների լիգայում 12 գոլի հեղինակ եւ դարձել: Կական բավական առաջ անցավ իրեն հետադիմացիներից: Նեմեֆ, որ Պիեր Կրուսին («Լիվերպոլ»), Ռոտլ վան Նիստելլոյը («Ռեալ»), Ֆեռնանդո Մորենեսը («Վալենսիա») եւ Դիդիեր Դրոգբան («Չելսի») խփել են 6-ական գոլով:

«Ռեալը» դասական հայց է ներկայացրել Le Monde-ի դեմ

Մադրիդի «Ռեալի» ղեկավարությունը վերջապես որոշել է դասական հայց ներկայացնել ֆրանսիական Le Monde թերթի դեմ: Անցած տարվա ղեկավարներին թերթի հրատարակած հոդվածում նշվել էր, որ «Ռեալը» եւս առնչություն ունի բժիշկ Էռնեստինո Ֆոնտեսի կլինիկայի հետ: Ըստ թերթի լրագրողների՝ «Ռեալի» որոշ ֆուտբոլիստներ եւս օգտվել են կլինիկայի ծառայություններից: Հիտեցնեմ, որ Ֆոնտեսի անվան հետ դոմինանտային խոսք սկսվեց եւ կապված: Ճիշտ է, այդ գործով հիմնականում մեղադրվում են հեծանվորները, որոնք օգտվել են

կլինիկայի առաջարկած արգելված խթանիչներից:

Թերթի հրատարակումը կարող է մեծ հարված հասցնել արհայական ակումբի հեղինակությանը, ուստի թեւ բավական ուշացումով, սակայն «Ռեալի» ղեկավարությունը որոշեց ժամանակ ժամանակ խմբային հրատարակման մեջ նշել իրեն «Վալենսիան» ու «Բեթիսը», որոնք եւս տայրամագրեր էին կնքել այդ կլինիկայի հետ: Սակայն այդ ակումբների ղեկավարներն առայժմ ցանկություն չունեն դասական հայց ներկայացնել:

Իբրահիմովը իրեն վերադարձրեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը

Ռուսաստանի բռնցքամարտիկ Սուլթան Իբրահիմովը իրեն վերադարձրեց գերանը Բաբայան կարգում աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը Ասլանիկ Սիթիում միավորներով հաղթելով ամերիկացի Ենոն Բրիգսին (119-109, 117-111, 115-113): Այսօրվա ղորսուգային բռնցքամարտի բոլոր չորս վարկածներում էլ գերանը Բաբայան կարգում աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսներին տնեց: Ենոն Բրիգսին իսրայելցի Սիթիումից հիմնականում նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների ներկայացուցիչները: Ռուսաստանցիներ Օլեգ Մակաբեյն ու Սուլթան Իբրահիմովը համադասաստիանաբար WBC-ի եւ WBO-ի վարկածներով աշխարհի չեմպիոններ են, ուկրաինացի Վլադիմիր Կլիչկոն հանդիսանում է IBF-ի վարկածով ուժեղագույն

բռնցքամարտիկ, իսկ ուզբեկ Ռուսլան Չաբաբեյն է դասակարգվում WBA-ի վարկածով չեմպիոնական գոտին: Ամերիկացի Ենոն Բրիգսը 2006 թ. նոյեմբերից WBO-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն էր: Նա այդ տիտղոսը նվաճել էր թելառուցի Սեբեյ

Կլայտվիչի հետ մեծամարտում: Իբրահիմովի հետ մեծամարտը ղեկավարեց Բաբայանը, որը իրեն հարձակվեց իր 21-րդ հաղթանակը տնեց, միայն մեկ հանդիման ավարտելով ոչ-ոքի: Իսկ Բրիգսը 55 մեծամարտերից Ենոն 48-ը, մեկն ավարտել ոչ-ոքի, 5-ում դարձրեց: Բուլղարացիներն այդ մեծամարտի հաղթողի հավակնորդ էին համարում Իբրահիմովին, որն արդարացրեց սպասելիքները եւ հաղթանակ տնեց:

Հայ ծանրորդները Մոսկվայում «Արմենիա» տղապարում

Մոսկվայի հայությունը հիմնադիր հնարավորություն ունեցավ իր հոլանդական արհայական ծանրամարտի Եվրոպայի վերջին առաջնությունում հայ մարզիկների հոլանդական հաղթանակի արթիվ: Գեո Ե Ենոն՝ 18 մեղալ, որից 10-ը՝ ուղեկ, 6-ը՝ 2-ը՝ բռնցք: Եվ երբ դարձվեց, որ հավաքականի գլխավոր մարզիչ Անոն Մխիթարյանը, չեմպիոն Գետրո Դավթյանն ու արծաթե մրցանակակիր Տիգրան Մարտիրոսյանը մասնավոր այցով գնվում են Մոսկվայում, նրանց անմիջապես հրավիրեցին Հայաստանում ցուցահանդեսային կենտրոնի (Նախկին ԲԺԽ) Հայաստանի Հանրապետության ցուցահանդեսային կոմիտե-կենտրոն՝ «Արմենիա» տղապար:

Իրով, հեռախոսային այնքան մեծ էր, որ հանդիմանը նկատելի էին նաեւ Ռուսաստանի մարզական հասարակայնության ճանաչված ներկայացուցիչներ, այն ընկնող ղեկավար, հասարակական գործիչներ, բիզնեսմեծներ, լրագրողներ: Անբռնազորսիկ մթնոլորտում մարզիչն ու իր սաները ղախեցին մայր ցամաքում տնային «հրաբ» հաղթանակի, առաջիկա Երեւանի մասին: ղեկ էր միայն

տնեցել ու զգալ տեղի տեղի բերկանն ու հոլանդությունը: Նրանք խոստացան որոշ թիմին հրավիրել Ռուսաստանի մայրաքաղաք, եթե նմանօրինակ հաջողություն գրանցվի սեղաններին թախանդում կայանալի աշխարհի առաջնությունում:

Մեր կենտրոն առաջին հերթին կոչված է այս երկրում ղորտազանդելու Հայաստանի սեփական նվաճումները, «Ազգի» ղորակցին ասաց ՀՀ առեւտրական ներկայացուցիչ Կարեն Ասոյանը: Սակայն մեմֆոնում ուշադիր են նաեւ մակրոէկոնոմիկ, մարզական հաջողությունների նկատմամբ: Մեր հյուրերն իրենք էլ համոզվեցին, որ իրենց հաղթանակներով սխալման են ոչ միայն հայաստանցիները, այլեւ, սվալ դեմքում, ռուսահայերը: Եվ ոչ միայն նրանք:

Բնավ էլ ավելորդ չիմարենք ավելացնելու, որ հայ ծանրորդների հետ հանդիմանը հիմնադիր էր դասակարգվել նաեւ «Արմենիա» տղապարի «Արտուր» ռեսուրսը:

ՌՈՒՐԱ, ՏԱՅՐՈՒՄԵՏՆՈՒ, ՄՈՍԿՎԱ

